

Dailė ir muzika epochų kaitoje

Vilniaus Užupio gimnazija

Agnė Ananytė, Ugnė Andriekutė, Ula Bessmertnaitė 2B

2023-02-03

Tikslas

Supažindinti su dailės ir muzikos epochomis,
kurios vyravo Vilniuje.

Parodyti, kad Vilnius yra epochų miestas.

X-XIV a. Vilnius

- X-XIV a. dailelę galima vadinti lietuvių meno šaka.

- Pagonybės ir krikščionybės kova stabdė vaizduojamosios dailės plėtojimąsi.

VIDURAMŽIAI.
DAILĖ

Nukryžiujotasis su Marija ir šv. Jonu evangelistu
Vilniaus katedros kriptā XIV a. pab.

Gotika

- Lietuvoje, Vilniuje gotikos menas pradėjo plisti XVI a. viduryje.
- Gotikos atsiradimas yra susijęs su kryžiuočių kovomis ir noru užmegzti ryšį su katalikiškosios Europos kultūra.

Vilniaus Bernardinų bažnyčios freskos

Vilniaus vaito Stanislovo Sabino portretas (Nacionalinė Dailės galerija)

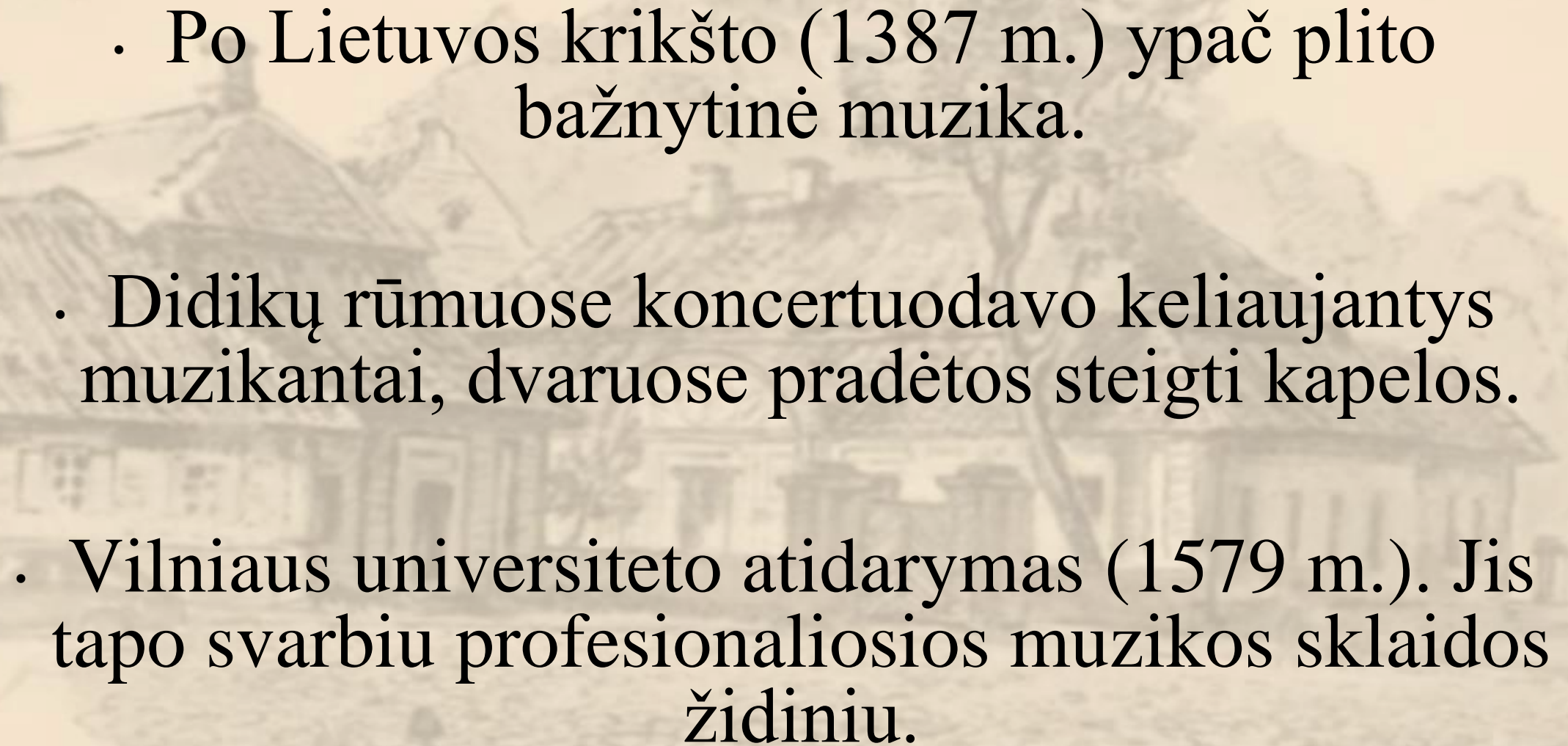
Autorius Mikalojus Flensburgietis
Sukūrimo data 1590 m.

VIDURAMŽIAI.
MUZIKA

Viduramžių muzikos etapai

- Ankstyvieji viduramžiai (V–IX a.)
- Klasikiniai viduramžiai (X–XIII a.)
- Ars nova (XIV a.)

-
- Po Lietuvos krikšto (1387 m.) ypač plito bažnytinė muzika.
 - Didikų rūmuose koncertuodavo keliaujantys muzikantai, dvaruose pradėtos steigti kapelos.
 - Vilniaus universiteto atidarymas (1579 m.). Jis tapo svarbiu profesionaliosios muzikos sklaidos židiniu.

NAUJIEJI LAIKAI.

DAILĖ

Renesansas

- Lietuvoje, Vilniuje pradėjo plisti XVI a. pradžioje.
- Svarbiausiu šios meno epochos centru Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje buvo Vilnius su didžiųjų kunigaikščių-Jogailaičių ir Vazų dinastijos atstovų dvaru.

Mikolojaus Kristupo
Radvilos Našlaitėlio
herbas. Medžio raižinys.
Jėzuitų akademijos
spaustuvė, 1604.

I Nfidunt galeis leo, gryphs & Regius ales.
Ales & arma euz, Dux, gerit ille Domus.
Principibus Fera serua viris, tu qualis es, apta,
Nec minus arma ausis quæ gerit apta tuis.
Cruce lunam, sol-amq; cruce moderantur: ad vnum.
Quidquid habes & agis dirigit ipse Deum.
Hæc tibi scelerum q; hostem te Fama celebrat &
Hoc i-culus: sæculum tres lituig; notant.
Quæro fides sic amara tibi, Cruce quina proficua.
Cætera sunt ab ausis; hoc decus est proprium.

Paveikslas „Aušros Vartų Dievo Motina“

Paveikslo autorius
Nutapymo metai nėra žinomi

Barokas

- Vilniuje pradėjo ryškėti XVIII a.
- Ilgą laiką dailininkai kūrė laikydamiesi renesanso tradicijų, bet XVII viduryje pradėjo krypti į baroką.

Freska „Šv. Kazimiero
karsto atidengimas“
Vilniaus katedros Šv.
Kazimiero koplyčioje

Autorius Michelangelo Palloni
Sukūrimo data 1692 m.

Monstrancija
Auksakalys J. Laris.
Vilnius, 1751

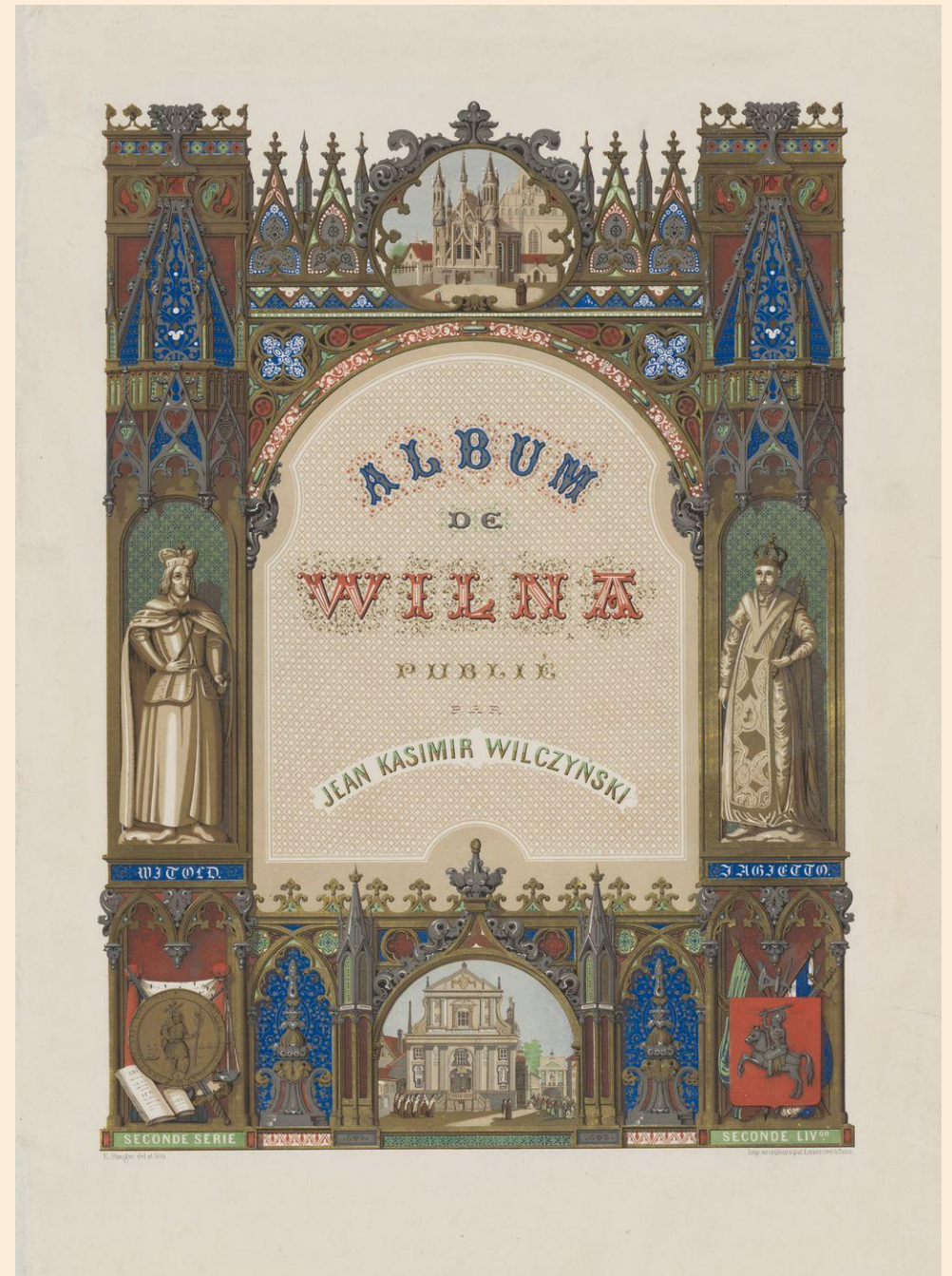
Vilniaus vyskupo Konstantino Kazimiero Bžostovskio portretas

Autorius Antanas Tarasevičius
Sukūrimo data 1687 m.

Romantizmas (XIX a.)

- . Aštraus lūžio tarp Švietimo ir romantizmo laikotarpių nepastebėta.
- . Romantizmo idėjų propagavimo centru tapo Vilniaus universitetas.

J.K. Vilčinskio
„Vilniaus albumo“
viršelis

Verkių vaizdas

Autorius Albertas Žametas
Sukūrimo data 1847 m.

Klasicizmas

- 1797 m. Vilniaus universitete įsteigta Tapybos katedra.
- Vilniaus universiteto dailės katedros kryptingai pradėjo pasaulietinės dailės tradiciją Lietuvoje.

Vilniaus Katedros
paveikslas „Šv.
Stanislovo mirtis“

Autorius Simono Čechavičiaus
Sukūrimo data 1799 m.

Prof. Vincenzo Herberskio portretas

Autorius Mykolas Podolinskis
Sukūrimo data XIX a. II p.

Vaza sriubai. XVIII a.
9-dešimtmetis.
Vilniaus meistro P.
Julenevičiaus kūrinys.

Iš bažnyčių ir dvarų į viešumą?

Mindaugas Navakas. Kablys 1987. Konceptualusis menas.
Vlado Urbanavičiaus. Krantinės arka 2009.

NAUJIEJI LAIKAI.
MUZIKA

Renesansas (XVI–XVII a.)

1636 m. Vilniaus Žemutinėje pilyje pirmą kartą Lietuvoje pastatyta opera – „Elenos pagrobimas“.

Barokas (XVII–XVIII a.)

- Dvaruose buvo statomos operos, koncertuose skambėjo daugiausia barokinė muzika.
- 1785 m. Vilniuje įkurtas pirmasis miesto teatras, kuriame buvo statomos operos.

Romantizmas (XVIII–XIX a.)

- Po trečiojo LDK padalijimo Lietuva tapo Rusijos imperijos dalimi. Muzikinis gyvenimas šiek tiek apmirė.
- Vilniaus muzikinį gyvenimą gaivinti bandė lenkų kompozitorius ir dirigentas Stanislovas Moniuška.
- 1873–1915 m. Vilniuje veikė Rusų muzikos draugijos Vilniaus skyrius ir muzikos mokykla.

Išvados

- Vilniuje randama nemažai skirtingų muzikos ir dailės epochų bruožų, todėl Vilnių galima vadinti epochų miestu.
- Muzika ir menas tapo Vilniaus kultūros dalimi.

Šaltiniai

- <https://www.vle.lt/straipsnis/romantizmas-lietuvos-daileje/>
- <https://lt.m.wikipedia.org/wiki/Istorizmas>
- https://smp2014is.ugdome.lt/mo/12kl/IS_DE_37/teorine_medziaga_2_2_2.html#daile
- <http://egzaminui.weebly.com/117-viduram382i371-architekt363ra-romanika-ir-gotika.html>
- <https://lt.m.wikipedia.org/wiki/Dail%C4%97>
- <https://lt.m.wikipedia.org/wiki/Manierizmas>
- <https://www.vle.lt/straipsnis/manierizmo-architektura-ir-daile/>
- <https://vilniausbarokas.weebly.com/barokas-lietuvoje.html>
- <https://lt.wikipedia.org/wiki/Barokas>
- http://projektas-muzika.lmta.lt/media/vadoveliai_2/Vadovelis_6/1.Lietuviu_muzikos_istakos/index1.htm
- http://www.liti.lt/failai/SLL40_internetui-203-210.pdf
- Lietuvos dailės istorija, Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2002 m.
- Tadas Adomonis, Klemensas Čerbulėnas Lietuvos TSR dailės ir architektūros istorija, „MOKSLAS“ 1987

Nuotraukų šaltiniai

- https://lt.wikipedia.org/wiki/Gedimino_pilis
- <https://www.alamy.com/stock-photo/sv-onos-baznycia.html?sortBy=relevant>
- [http://projektas-muzika.lmta.lt/media/vadoveliai_2/Vadovelis_6/1.Lietuviu muzikos_istakos/index1.htm](http://projektas-muzika.lmta.lt/media/vadoveliai_2/Vadovelis_6/1.Lietuviu_muzikos_istakos/index1.htm)
- <https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/istorija/ldk-istorija-bernardinu-konventas-vilniuje-gotikos-architekturos-klasika-582-436482>

- <https://www.delfi.lt/kultura/naujienos/bernardinu-baznycios-freskose-europos-kulturos-pedsakai.d?id=23288110>
- <https://restoration.lt/bernardinu-baznycios-tapyba/>
- <https://www.vle.lt/straipsnis/lietuvos-grafika/>
- <http://www.polia.info/Ikona/Ausros.html>
- <https://www.katedra.lt/kazimiero-koplycia/freskos/>
- https://lt.wikipedia.org/wiki/Konstantinas_Kazimieras_B%C5%BEostovskis
- <https://www.lndm.lt/5-klausimai-rinkinio-kuratoriui-2/>
- <https://www.facebook.com/VilniusVisualArchive/photos/louis-bichebois-victor-adam-verki%C5%B3-vaizdaspagal-albert%C4%85-%C5%BEamet%C4%85-1847m-vilniaus-al/875435555812479/>
- <https://www.bernardinai.lt/sv-stanislovas-nepatogus-vyskupas/>
- https://www.limis.lt/paieska/perziura/-/exhibit/preview/20000001400956?s_id=YuSOcNAJtNkwLp1&s_ind=641&valuable_type=EKSPONATAS
- <https://www.lrt.lt/naujienos/kultura/12/1387003/mindaugas-navakas-isbande-visas-skulpturos-medziagas-o-jo-kablys-islieka-permainu-zenklu>
- https://lt.wikipedia.org/wiki/Krantin%C4%97s_arka
- Lietuvos dailės istorija, Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2002 m.

Knygos puslapiai

Justina Čeplaitė, Barbora Krištolaitė,
Elena Kaladinskaitė, Ieva Stankūnavičiūtė

Knygos puslapiai

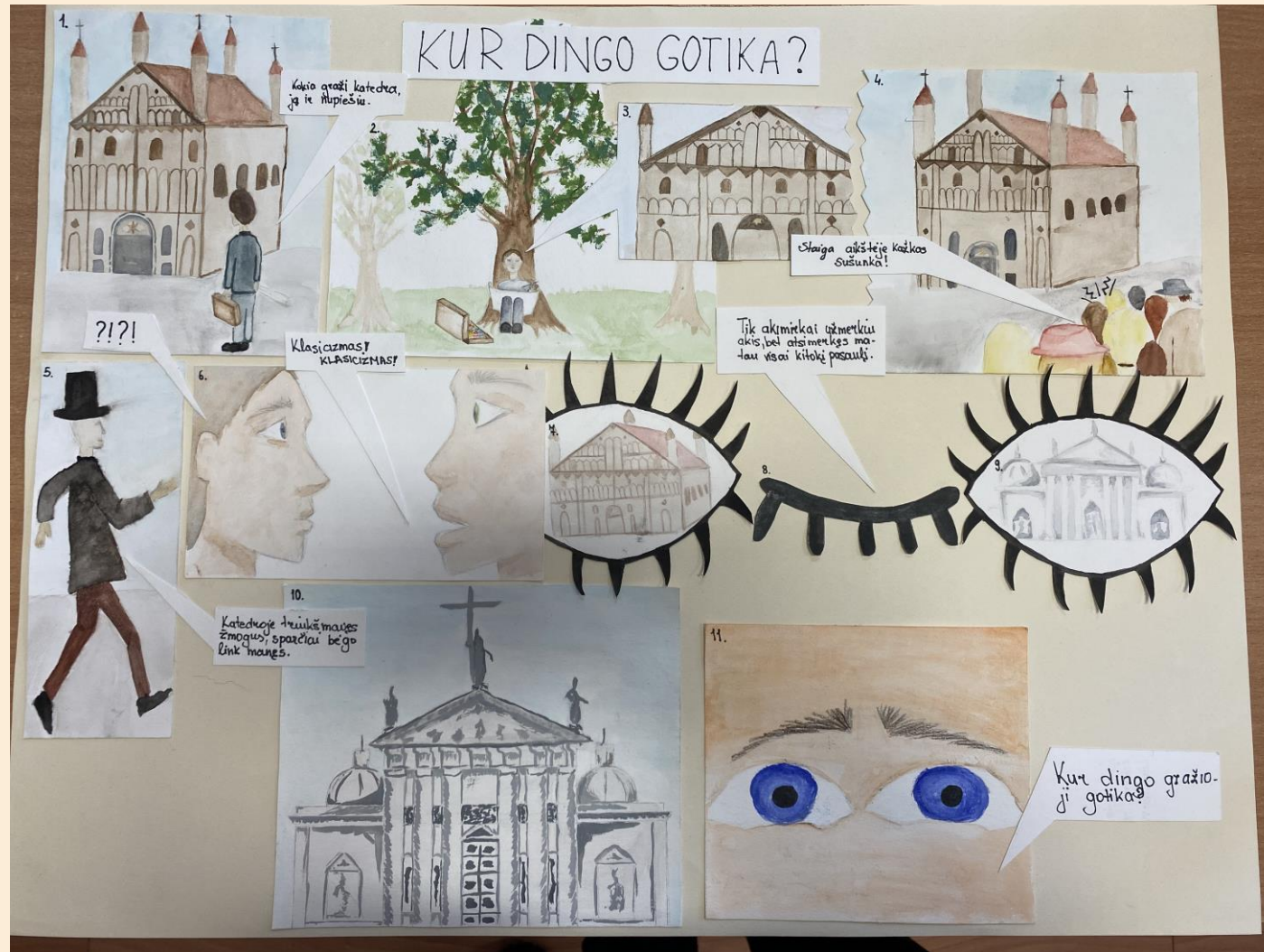
Justina Čėplaitė, Barbora Krištolaitė, Elena Kaladinskaitė, Ieva Stankūnavičiūtė

Erdvinis modelis jau egzistuojančių Vilniuje architektūrinių objektų

Saulė Strumilaitė, Sofija Gradauskaitė, Kornelija Katkutė

Komiksas

Smiltė Grybauskaitė, Sofija Žukauskaitė, Rėda Nikitinaite

Meninė nuotrauka

Elžbieta Pačekajutė, Saulė Samušytė, Esmilė Stalnionytė

Suvenyras - Vilniui 700

Jonas šeputis, Dovydas Vosylius, Vėjas Vitkus

Reklama apie Vilnių

MO muziejus beveik dešimtmetį veikė kaip muziejus be sienų. Sukauptą apie 6 000 modernaus ir šiuolaikinio meno kūrinių kolekcijų

**LAST SEEN NEAR
MO MUZIEJUS**

Kviečiame apsilankyti!

Laukiami - visi, ir meno mėgėjai, ir profesoriai.

KA VEIKTI VILNIUJE MENIŠKAI SU SAVO VAIKAIS

Vilniaus žinomiausias kinas "Vingio Forum cinemas", ten galima surasti daug įdomių filmų, kurie yra skirti mažajai vaikų grupei.

Savanorių pr. 7, 03116 Vilnius

Nuskenaukite norėdami pažiūrėti Vilniaus Vingio Forum cinėmo puslapį.

Vilniuje dar galima surasti įdomų teatrą pačiame centre, kuris vadinasi "VILNIAUS MAŽASIS TEATRAS" jame galima surasti daug įdomių vaidinimų tik reikia užsisakyti bilietus iš anksto, nes dažniausiai vietos yra pilnos

Gedimino pr. 11, 01103 Vilnius

Nuskenaukite norėdami pažiūrėti Vilniaus mažojo teatro puslapį.

Reklama apie Vilnių

Kviečiame
pamatyti V.
Kudirkos
paminklą!

Šis paminklas žino beveik visi vilniečiai. Jis pastatytas 2009 metais, liepos mėnesį. Skulptūros aukštis - beveik 4 metrai. Paminklas atspindi Lietuvos muziką bei laisvę, ant jo yra iškalti Lietuvos himno žodžiai.

Paminklą galite
rasti Gedimino
pr., 01103 Vilnius

Vilniaus skulptūros

Vilnius yra pilnas senų ir naujų skulptūrų. Vienos iš jų simbolizuoja žymius žmones, kitos mitus arba įvykius ir žinoma nacionalines legendas

Jų istorijos ir amžius skiriasi, tačiau visos šios skulptūros padaro Vilnių unikalų ir pasakoja jo istoriją.

Čia savo koncertus surengė tokios pasaulinio garso žvaigždės, kaip Lady Gaga, Andrea Bocelli, taip pat legendinės Lietuvos grupės „Foje“, „Antis“.

Vingio parkas

Neries vingyje esantis „Vingio parkas“ jau seniai traukia įvairius renginius ir koncertus.

Čia esanti estrada yra mačiusi tiek pasaulinio garso, tiek Lietuvos atlikėjus.

Parke gamtos apsuptyje malonu atsipalaiduoti ir pasinerti į muziką arba pasilinksminėti su draugais.

Dienos metu čia dažnai renkasi tiek jauni, tiek vyresni.

Interviu su Vilniuje gyvenančiu užsieniečiu

Liepa Zaronškytė, Kamilė Rutkauskaitė, Urtė Preidytė

Video filmukas

Kotryna Tomaševič, Aušra Stalgytė, Marija Navickaitė